

عنوان مقاله:

تبیین شاخص های ریخت شناختی شهری

محل انتشار:

چهارمین کنگره بین المللی عمران ، معماری و توسعه شهری (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مرصیه دارابی - کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه هنر اصفهان

محمود قلعه نویی - استادیار گروه شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان

حسین خسروی - دکتری شهرسازی، دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

شهرها سیستم های پویایی هستند که طی سالیان دراز و متأثر از عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و طبیعی شکل گرفته اند. برای بررسی و مداخله در چنین سیستم های پیچیده ای، استفاده از روش های انعطاف پذیر توصیه شده تا طرح هامنطبق با پیچیدگی هایی که در طی زمان کالبد را تحت تاثیر قرار داده همخوانی داشته، امکان تطبیق با بافت موجود راداشته باشند. در طراحی پارامتریک، که با هدف سادهسازی مسایل پیچیده شهری صورت می گیرد، به جای ارایه یک راهحل قطعی، از طریق قوانین طراحی موجود در بافت مجموعه ای از راه حل ها تدوین می گردد. این روش بجای توصیف صرفویژگی های بافت موجود به روابط اجزای تشکیل دهنده آن پرداخته و دستور زبان شکل حاکم بر بافت شهری را تبیین می کند. هدف این پژوهش شناسایی شاخص های ریخت شناختی در راستای تبیین روابط و قوانین حاکم بر عناصر کالبدی شهری است. برای شناسایی این شاخص ها، شهر به عنوان محیط ساخته شده در آنتولوژی شهری مورد بررسی قرار گرفته و شاخص های ریخت شناختی قطعات، بلوک ها و معابر شهری به عنوان عناصر ریخت شناختی در شهر تبیین شده است. شاخص های بدستآمده برای بررسی قطعات شهری سطح اشغال، تراکم ساختمانی، ارتفاع، دانه بندی، نسبت پر و خالی و کشیدگی می باشد. مساحت بلوک های شهری اولین شاخص ریخت شناختی این عنصر شهری است. همچنین برای تبیین ابعاد بلوک ها، دو بعد مختلف عمق و پهنای بلوک تبیین می گردد. برای اندازه گیری عمق از شاخص عمق شعاعی و برای اندازه گیری پهنای بلوکاز متوسط طول و پهنای مربعی استفاده می شود. برای محاسبه میزان پیچیدگی بلوک از دو شاخص فشردگی مربعی و کشیدگی بهره گرفته می شود. همچنین محصوریت بلوک با استفاده از طول لبه بلوک و میزان پیوستگی آن محاسبه می شود. برای محاسبه تراکم بلوک شهری از ماتریس سپیسیت استفاده می شود که در آن رابطه بین سطح اشغال، تراکم ساختمانی، تعداد طبقات و نسبت فضای باز محاسبه می گردد. برای بررسی ریخت شناختی معابر پیکربندی آنها با رویکردیتوپولوژیک به انواع مختلف درختی، شعاعی، خطی و ترکیبی تقسیم بندی شده است.

کلمات کلیدی:

ریخت شناسی شهری (Urban morphology)، الگوهای کالبدی (Physical Patterns)، دستور زبان شکل (Shape Grammar)

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/619905>

